

ÖZET

Suriye'den Türkiye'ye gelen Suriyelilerin, tabiiyetsiz kişilerin ve mültecilerin Türkiye'de koruma elde etmek için iki seçenekleri bulunmaktadır. İlk seçenek, yerel İGİM'de ya da bu kayıt için belirlenmiş diğer bir dairede (İstanbul'daki belli başlı karakollar gibi) GKY statüsü için kayıt yaptırmaktır. Para cezasına çarptırılmamak için, Türkiye'ye geldikten sonraki üç ay içerisinde kaydolmaları gerekmektedir. Çocuklarını da kaydettirmelidirler. Türkiye'de doğan çocukların da kaydettirilmesi gerekmektedir, ancak bu çocuklar Türkiye'de doğmaları nedeniyle Türk vatandaşlığı kazanamayacaklardır. Kayıt sonrasında, geçici korunana, sağlık, eğitim ve hukuki yardım gibi ücretsiz hizmetlere erişmesi ve çalışma izni başvurusunda bulunulabilmesi için bir kimlik belgesi verilecektir. Kayıt, kaydolan kişinin Türk vatandaşı olmasını veya GK sona erdikten sonra Türkiye'de kalmasını sağlamayacaktır. GK statüsü, bu statüden faydalanan kişi Türkiye'den ayrıldığında veya oturma izni aldığı anda sona erer. GK statüsünün reddi, gözetim altına alma ve sınır dışı etme kararlarına, geçerli süreler içerisinde ilgili mahkemelerde itiraz edilebilir.

Sadece Türkiye'ye geçerli bir pasaportla gelen ve Türk sınırında pasaportları geçerli bir şekilde damgalanan kişiler için ikinci bir seçenek bulunmaktadır. Bu kişiler, Türkiye'de iki yıla kadar kalma hakkı veren (ve yenilenebilen) oturma izni için başvuruda bulunabilirler. GİGM, kendi takdirine göre, turizm, eğitim veya iş amaçlı olarak başvuruda bulunanlara oturma izni vermektedir. Başvuruda bulunanların finansal kaynaklarını, konutlarını ve sağlık sigortalarını ispatlamaları gerekmektedir. Oturma izinleri, Türkiye'de ücretsiz hizmetlerden faydalanma hakkı vermez. Bir Suriyelinin veya ailesinin temel kamu hizmetlerine veya çalışma izinlerine ücretsiz olarak erişmeye ihtiyacı varsa, oturma izni için gerekli şartları taşıyorsa da GKY statüsü için başvurmaları gerekmektedir. Aynı anda hem GKY statüsüne hem de oturma iznine sahip olma imkânı bulunmamaktadır; ancak bir statüden diğerine geçmek mümkündür.